

6. *«Природокористування»*. Особливо турбує методистів географії рівень засвоєння респондентами знань про природно-заповідний фонд України (25,7%). Ці географічні об'єкти повторюються у різних темах – дендропарк «Софіївка», гора Говерла, печера «Кришталева» тощо.

В умовах Нової української школи основним завданням учителів географії у процесі навчання стане компетентнісна підготовка учнів до життя, при цьому слід враховувати зміни до навчальних програм з географії 6–9 класів.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КРАЄЗНАВЧОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ УКРАЇНИ

Н. Г. Побідайло, канд. пед. наук

На сучасному етапі розвитку української системи освіти, формування інноваційної школи є одним із важливих і нагальних питань. Так, зокрема, після її закінчення випускники можуть обрати професії, у яких вони будуть успішно реалізуватися. Варто зазначити, що на цьому етапі важливе значення мають краєзнавчі знання під час вивчення фізичної географії України. Географічне краєзнавство успішно впроваджується в усіх навчальних середніх закладах освіти. Таким чином МОН було підготовлено навчальну програму «Розвиток шкільного географічного краєзнавства».

Питання форм і методів краєзнавчої роботи у процесі вивчення фізичної географії України привертало увагу багатьох науковців, зокрема В. Бенедюка, М. Крачила, К. Строева, В. Обозного та ін. У поняття «краєзнавча робота» вони вносили різний зміст.

Основними формами краєзнавчої роботи є: краєзнавча робота на уроках, заняття гуртків, організація краєзнавчих вечорів, круглих столів, тижнів і декад фізичної географії України з елементами краєзнавства; випуск стіннівок, фотомонтажів, усних журналів по радіо, проведення екскурсій на місцевість та туристських походів. Важливе значення має пошукова індивідуальна діяльність учнів під керівництвом учителя (проектна робота).

Методика використання краєзнавчого матеріалу різноманітна. На нашу думку, найголовнішим є розповідь. У здобутті краєзнавчих знань важливе значення також має метод бесіди, у ході якої важливим є блок самоконтролю й корекції краєзнавчих знань.

Отже, форми й методи краєзнавчої роботи у процесі вивчення фізичної географії України мають важливе значення для розвитку географічної освіти і всебічного пізнання свого краю.

ВПЛИВ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА РОЗВИТОК ПРИРОДНИЧИХ НАУК

Н. О. Гончарова, канд. пед. наук

Метою роботи було дослідження інноваційних процесів у світі і в Україні, що відбуваються в умовах інформатизації суспільства, та їх вплив на освітню галузь.

З неймовірною швидкістю сьогодні змінюються технології й поширюються інновації. Так, останні кілька років ознаменувалися такими подіями: активне використання 3D-принтерів у будівництві, створенні прикрас, протезуванні тощо; модернізація виробництва й заміна праці людей роботизованими збірними системи; створення супермаркетів майбутнього, позбавлених черг; випробовування автобусів-роботів, оснащених системою штучного інтелекту IBM Watson; прорив в області досліджень штучного інтелекту; розвиток віртуальної реальності.

Футурологи прогнозують появу нових професій, пов'язаних з технологією та високотехнологічним виробництвом на стику з природничими науками.

Так, входження в нашу повсякденність NBIC-технологій (N – нано, B – біо, I – інфо, C – когно) сприятиме появі архітекторів доповненої реальності, планувальників «розумних міст», упорядників віртуального простору, молекулярних дієтологів, сіті-фермерів, віртуальних вчителів та ін.

Реформування національної освіти має відбуватися за принципом «Червоної королеви»: щоб кудись потрапити, слід бігти як мінімум удвічі швидше.

Одним із інноваційних напрямів освіти, який охоплює вивчення низки дисциплін науково-технічного циклу, залучення учнів у процесі навчання до дослідницької та інженерно-конструкторської діяльності, передбачає об'єднання природничих наук (Science), інженерії (Engineering), математики (Mathematics), використання новітніх технологій (Technology) та спрямований на розвиток інноваційного мислення є STEM-освіта.

Поряд з наукою і високими технологіями, важливою сферою економіки стають креативні індустрії, або креативна економіка, заснована на творчості та інтелектуальному капіталі. Тому поряд із STEM-освітою активно розвиваються STEAM, STREAM, STEAM-освіта, що включають творчі, мистецькі, креативні, винахідницькі напрями.

Унікальність географії як складової природничих наук, що несе відповідну функцію у навчальному процесі, полягає в тому, що предметом її вивчення, на відміну від інших наук, є одночасно і природа, і господарство, і суспільство. Отже, поліпшення якості географічної освіти є необхідною умовою для формування інноваційного суспільства та підвищення конкурентоспроможності економіки нашої країни.

Зазначимо, що занурення в STEM-орієнтоване середовище сприяє формуванню в учнів основних навичок XXI століття, а міждисциплінарний підхід у навчанні географії допомагає формувати просторове уявлення загальної картини інформаційного світу.

ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ШКОЛЯРІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ

О. В. Часнікова, канд. пед. наук

Зміни суспільного життя в Україні, прискорений науково-технічний прогрес стимулюють пошук шляхів підготовки молоді, яка вміє швидко адаптуватися в нестабільних умовах, здатна до ризику, орієнтована на успіх.